

Vigyázzatok!

Időpont: 1954. augusztus 15. Szentháromság ünnepe utáni 9. vasárnap, az árvíz utáni első istentisztelet

Helyszín: Győrújfalu

Alapige: Zsid 3,12–14

Vigyázzatok atyámfiak, hogy valaha ne legyen bármelyikőtöknek hitetlen gonosz szíve, hogy az élő Istentől elszakadjon; Hanem intsetek egymást minden napon, míg tart a ma, hogy egyikőtök se keményíttessék meg a bűnnek csalárdsága által: Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha ugyan az elkezdett bizodalmat mindvégig erősen megtartjuk.

Ima: Mindenható Úr Jézus Krisztus! Itt állunk előtted, mint tehetetlen gyermek. Tisztaság után vágyódunk, és mindig beszennyezzük magunkat. Tudjuk, hogy minden azért van, mert nem maradunk meg Benned. Tudjuk azt is, hogy így csak egy lehet a sorsunk, a tőkéről lemetszett száraz venyige sorsa, az örök kárhozat tüze. Ó, áldott szőlőtőke, olt Te magadba, s üdvözíts kegyelmedből!

Ámen.

Az ember azt gondolná, hogy minden istentisztelet egyforma. Pedig nem egyforma. Nemcsak azért, mert az igehirdetés sem egyforma benne, de azért sem, mert az élet külső körülményei azok, amelyek egy-egy istentiszteletnek különös jelentőséget adnak. 1Móz 6-ban találjuk megörökítve a világ legnagyobb árvizének, az özönvíznek a történetét. És a 8. fejezetben az özönvíz történetének végén azt olvassuk, hogy mikor megakad a bárka az Ararát hegyén, bizonyos idő múlva Noé megpróbálkozott azzal, hogy vajon ki lehet-e a bárkából menni. Kibocsátott egy hollót, az el-elrepült meg vissza szállt hozzá, mert nem talált száraz helyet magának. Noé várt egy darabig s azután kibocsátott egy galambot, hogy meglássa, vajon elfogytak-e a vizek a föld színéről. Az is vissza szállt a bárkába. Noé újra várt egy ideig, megint kibocsátott egy galambot, mely újra visszatért, de hozott magával egy kicsiny olajfalevelet a csőrében, az élet első jelét a temetőnek, halálnak a birodalmából. Ó, milyen örömmel szoríthatta magához az első, kicsi zöld olajfalevelet! Azután várt még egy hétig, és még egyszer kibocsátotta Noé a galambot, és azt olvassuk, hogy az nem tért többé őhozá vissza, mert helyet talált magának. Ekkor Isten kiadja a parancsot: Noé, a családja és a hatalmas állatsereg, amely be volt zárva a bárkába, kijöhet abból!

Ó, milyen csodálatos lehetett, mikor a bárka börtönéből több mint fél esztendő után végre kijöhettek a lakók. Aki valaha megfigyelte a télen istállóba zárt állatokat, mikor az idő megenyhülése után kijöhetnek, s először érzik meg a tavasz illatát, a zsendülő fű csodálatos szagát, az láthatta, hogy egyszerre hogyan elevenednek meg, szinte azt lehetne mondani, megbolondulnak a jószágok! Néha még kerítéseket is keresztültör a ló, és úgy vág neki a nagy mezőségnek, mintha még mindig fiatal csikó volna. Alig lehet kötőféken vezetni a táncoló paripákat, mert mind azt érzi, vége a rabságnak, itt a tavasz, az élet, a szabadság.

Elképzelhetjük, hogyan jöttek ki a bárkából azok a hosszú ideig bezárt állatok, hogyan élvezték a szabadságot. Hogyan szaladt az egyik, a másik hogyan esett neki a legelső pár zöld fűszálnak! Hogyan repültek ki nyílegyenesen a fecskék a levegőbe! Azután utoljára jött ki a nyolc bezárt ember – Noé, a felesége, három fia és három fiának felesége. Vajon mit csináltak először?

Ó, testvéreim! Bennetek is felmerülhetett ez a kérdés, amikor hazajöttetek és széjjel néztetek, mikor láttátok a sok iszapot, a pocsolyát, búzt, dögöt, a sok mindenféle romot, mely körülött titeket? Vajon mit csináljunk először? Hol kezdjük? Noénak is lett volna ezer és egy dolga. Megcselekedhette volna azt, hogy a fiainak így szól: Jertek! Takarítsuk el a halottakat, ne bűzhödjének itt, ne rontsák a levegőt! Ami a földből való, legyen a földé. Azt is mondhatta volna: Jertek, tisztítsunk le valahol az iszaptól egy kis helyet, ahol sátrat verhetünk magunknak. Vagy nézzetek valahol egy vetésre alkalmas területet, – de ő nem ezt cselekedte. 1Móz 8,20 szerint: „*És oltárt épít Noé az Úrnak, és vőn minden tiszta állatból és minden tiszta madárból, és áldozék égőáldozattal az oltáron.*” Noé első dolga volt, hogy Istennek adjon hálát. Oltárt épített, ez volt az első dolga, minden más maradhatott! Azt az egyet az özönvízben megtanulta, hogy az Isten ítéletének özönvize mindent elvehet tőlünk, amiben eddig földi örömünk, boldogságunk volt, de míg Istenünk megmarad, addig mindenünk meg van nekünk.

Első az Isten! Ó, hányszor tették az emberek Istent a második, vagy talán az utolsó helyre! Hányszor mondták azt, hogy minden előbbre való, Isten maradhat! A templom nem szalad el, azt jövő vasárnap is megtaláljuk. Noé most megtanulta, első az Isten, hogy „*keressétek először az Istennek országát és annak igazságát, a többiek mind megadatnak néktek*”. Ó, hányszor mutatott be ő már áldozatot hosszú élete folyamán! Hányszor kanyargott ég felé az áldozati állat füstje. Hányszor zengte az élő Isten dicséretét, hányszor hallhatta az Isten ígését, de ez az özönvíz után való első áldozat, az első istentisztelet, az valami felejthetetlen volt. Ezért jegyezte fel az ígét, amit akkor az Istentől kapott. Azt olvassuk 1Móz 8,21-ben: „*És megérzé az Úr a kedves illatot, és monda az Úr az ő szívében: Nem átkozom meg többé a földet az emberért, mert az ember szívének gondolatja gonosz az ő iffúságától fogva; és többé nem veszttem el mind az élő állatot, mint cselekedtem. Ezekutána míg föld léssen, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nap és éjszaka meg nem szűnnek.*” Soha, soha nem felejtette el Noé ezt az ígét, és leíratta az utódoknak okulásul azt, hogy az özönvíz után az első istentiszteleten mit mondott, mire figyelmeztetett, és mit ígért az Isten.

Testvérem! Így hallgassd te is most az ígét, nem én választottam, úgy adatt nekünk, ez van a mai napra kirendelve. Szabad, lehet nekünk úgy venni az ígét, mint felülről való üzenetét a mi szabadító Istenünknek.

Így kezdődik az ige: **Vigyázzatok!**

Ó, testvéreim, megtanultuk-e ezekben a nehéz napokban, hogy milyen sok fordul meg azon, hallgat-e az ember erre a szóra: Vigyázzatok! Mert aki ezt mondja, az azért mondja, mert ő lát valami olyan veszedelmet, amit mi még nem látunk. Mi még élünk nyugodtan, körülöttünk még nincs semmi jele árvíznek, de ő tudja már, hogy tőlünk 30 km-re majd átszakad a gát, és rohanni fog felénk a pusztulás. Ó, milyen sok fordul meg azon, hogy figyel-e az intő szóra az, aki még semmit sem lát a veszedelemből. Annak az intő szavára, aki már tudja, látja az ő általa még nem kiáltott veszedelmet. Vigyázzatok!

Ismeritek jól, hogy Sodoma és Gomora lakói miért pusztultak el. Ugye nem azért, mert nagyon gonoszak voltak, hanem azért, mert kinevezték az intő szót akkor, amikor azon az utolsó éjszakán elment Lót, és végigzörgette az ablakokat: Jöjjetek, meneküljete ki a városból, mert el fog pusztulni. Kinevezték őt saját gyermekei is. Azt mondták, megbolondult az apánk! Nem is menekült el onnan senki más, csak ő, felesége meg két leánya. A többi jóízűen tovább aludt biztonságérzetében. Mikor azután jött onnan felülről a kénkőves tüzes eső, mikor megnyílt a föld, és elnyelte mindet, akkor már késő volt menekülni, elpusztultak, mert nem hittek a szónak: Vigyázzatok!

Testvéreim! Úgy kell hallgatni nekünk Isten figyelmeztetésére, mint Noé hallgatott. Tanuld meg a hátad mögött levő nehéz hónapok kemény leckéjének a tanítását, hogy ha neked egyszer Isten azt üzeni, vigyázzatok, akkor ne nevesd ki a figyelmeztetőt, akkor ne nézz magad köré, ne mondd azt, én itt nem látok semmi okot ijedelemre és menekülésre, hanem higgy a szónak, mert e mögött a szó mögött mentő szeretet van. Ezen a napon is azt üzeni nektek az Úr: Vigyázzatok!

Mire vigyázzatok?

Vigyázzatok a szívetekre!

„*Vigyázzatok atyámfiak, hogy valaha ne legyen bármelyikőtöknek hitetlen, gonosz szíve, hogy az élő Istentől elszakadjon.*” Vajon miért kell a szívre vigyázni? Azért, mert az ember szíve minden gonoszra képes. Márk evangéliuma 7. részének 21-23. verseiben mondja Jézus, hogy ő, aki mindeneket lát és tud, látja és tudja az ember szívét: „*onnan belülről, az ember szívéből származnak a gonosz gondolatok, házasságtörések, paráznaságok, gyilkosságok, lopások, telhetetlenségek, gonoszságok, álnokságok, szemérmertlenség, gonosz szem, káromlás, kevélység, bolondság*”. Ilyen veszedelmesnek látja Jézus az ember szívét. Mi pedig olyan ártatlannak látjuk. Ó, testvéreim, de sokan voltak olyanok, akik Győr városában nagy kánikulás szárazság idején megálltak a Konvent előtti Rába-ágnál, amely vagy egészen kiszáradt, vagy olyan kicsiny volt, hogy egy liba is átgázolhatott volna rajta, nevetve mondták: minek ennek a kis víznek ekkora nagy meder? Most aztán meglátták, minek kellett a kis víznek ekkora meder, s jobb lett volna, ha eleink még nagyobb, még erősebb és szilárdabb gátat emeltek volna. Azok, akik a gátat megépítették, és a medret megszábták, azok nem azt nézték, ami van, hanem arra néztek, ami lehet, és az megrettentette őket.

Ti sem gondoltátok volna, hogy a Nagy-Duna egyszer hátba támad benneteket, nem gondoltátok ezt, mikor csendesen fürödtetek benne, ladikáztatok rajta, halásztatok, horgásztatok benne, hogy micsoda rettentő pusztító lehetőség van abban a szelíden folydogáló vízben. Nem akkor kell a gátakat építeni, amikor itt az árvíz, amikor senki sem gondolja, hogy lesz árvíz, és biztonságban élnek a népek, a falvak és városok lakói. Nézd, Jézus Krisztus is így néz az emberi szívre, mint amelyben rettentő gonosz lehetőségek laknak. Micsoda rettentő bűnök azok, amikről beszél az Úr, amelyek mind benne vannak az emberi szívben! Te ezt nem látod, azt mondd, az én szívemben nincsenek ilyen gonoszságok. Vigyázz! A szív is megáradhat, ha áttöri a gátat, akkor elönt szennyével, pusztító áradatával mindent körülötte. Vigyázzatok tehát, „*hogy valaha ne legyen bármelyikőtöknek hitetlen gonosz szíve, hogy az élő Istentől elszakadjon.*”

Miért kell igen vigyázni a szívünkre különösen ezekben a napokban? Azért, mert ezek a napok kétféle hatást válthatnak ki az emberi szívből. Vagy megpuhítják, vagy megkeményítik. Vagy megtérítenek, vagy gonosszá tesznek, vagy Istenhez vezetnek, vagy Istentől elszakítanak. Mind a kettő lehet, mind a két lehetőség közel áll minden emberhez. Vigyázzatok szívetekre! Ne engedjétek, hogy ezekben a napokban a keserűségnek gyökerei szívetekben felnevelkedjenek, mert ott van a keserűség gyökere minden emberi szívben. Jaj annak, akinek szívében felszakadnak ezek, mert akkor csak azt fogja látni, ami elpusztult, és nem arra fog nézni, ami megmaradt. Nem azt fogod nézni, ami a tiéd, hanem irigy, gonosz szívvel fogod irigyelni a másiktól azt, ami neki megmaradt. A gonosz, irigy, Istennel, emberekkel perbe szálló kapzsi még inkább a mammon szolgájává válik, ha ezekben a napokban nem vigyáz a szívére. Vigyázz a szívedre, ahogy a kirendelt szent ígét megelőző vers mondja: „*Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a szívetek, mint az elkeseredéskor.*” Ne engedd, hogy a szívedbe felnőjenek, megnövekedjenek a gonosz indulatok, áttörjék a gátat, és szétáradjanak benned a keserűség, az irigység, az Istennel és emberekkel való perbe szállás, hanem engedd, hogy megmaradjon a bizalom a szívedben, Istenben, emberekben s az életben egyaránt.

De ne csak szívünkre vigyázzunk, így olvassuk tovább: „*Hanem intsétek egymást minden napon, míg tart a ma*”.

Vigyázzatok egymásra! Ez ennek a mai igének második üzenete. Hát nem elég minden napnak a maga baja? Nem elég mindenkinek a maga keresztje? Hát még másra is vigyázzunk, mikor az emberre annyi minden szakad nyomorúságban, vesztességben, munkában és feladatban? Ezek a napok alkalmasak arra, hogy minket arra a kaini lelkületre bírjanak, amely az atyjafiát kereső, Ábelt számonkérő Istennek ezt feleli: „*avagy őrizője vagyok-é én az én atyámfiának?*”

Vigyázzatok egymásra! Hát mondjátok testvéreim, ez a rettentő árvíz nem volt elég arra, hogy megtanítson minket arra, hogy mi együtt élünk és együtt halunk? Együtt gazdagodunk, és együtt szegényedünk? Hogy az Isten bennünket olyan sorsközösségbe teremtett, amelyet emberi erő nem szakíthat el? Nem lehet az, hogy egyik kiemelje magát a falu közepéből azt gondolva: nekem az árvíz nem árthat, a többi meg fulladjon bele az árba, ha olyan ostoba volt, hogy a lábba épített. Az árvíz minden lyukat megkeres, minden helyet betölt, nem kérdezi, ez szegény ember viskója, ez meg Isten háza. Ide is bejön, mert az Isten háza is sorsközösségben van az Isten földön lakó népével. Ezért kell nekünk egymásra vigyázni. Senki sem él önmagának - mondja a római levélben Pál –, és senki sem hal önmagának, tehát vigyázzatok egymásra!

Nem látjátok, milyen csodálatos dolgok történnek, mikor az emberek elkezdnek egymásra vigyázni? Ebben a rettentő katasztrófában, amely hátunk mögött van már, nem csak azt kellett látnunk, milyen borzalmas hatalma van az elemeknek, láttuk azt is, milyen csodálatos hatalma van az emberi szeretetnek. Ugye láttátok, hogy az árvízzel szemben jött egy másik árvíz. Teherautóknak beláthatatlan hatalmas sora, dömpereknek dübörgése, emberek csákányokkal, ásóval, kapával, véres verítékkal, sápadt orcával jöttek szembe, az emberi szív szeretetének csodálatos árjával az ország másik részéből, határokon túlról is azért, mert vigyázni akartak ránk. Nagy dolgok születnek mindig abból, amikor az emberek egy akaraton vannak.

ApCsel 2. fejezetében azt olvassuk, hogy pünkösöd története azzal kezdődött, hogy az emberek egy akarattal együtt voltak. Vigyázzatok hát egymásra! Ez nem csak azt jelenti, hogy segítsetek egymáson és egymásnak, hogy érezze mindenki a maga vesztességének a másik vesztését is, hogy húzódjatok kissé össze, akiknek megmaradt a házuk, hogy engedjétek szívetekhez, házatokhoz közelebb azokat, akik fedél nélkül maradtak. Nem csupán azt jelenti, hogy a takaréktűzhelyen nemcsak a legközelebbi hozzátartozói számára legyen egy falat, hanem a másik számára is. Ha neked van ruhád, legyen a másíknak is ágya, takarója, ennivalója. Ezt is, de ennél többet is jelent. Intsétek egymást minden napon, míg tart a ma! Vigyázzatok egymás szívére, ne keserítsétek a másikat, hanem vigasztaljátok, ne üljetek mellé a romokon sírni, hanem a bizodalmat mindvégig erősen tartsátok meg! Legyetek az Isten reménységének a képviselői azok között, akik reménytelenül ülnek az iszapos romok között, s nem tudják, mihez kezdjenek!

Van ennek az igének egy harmadik üzenete is, amelyet így lehetne megfogalmazni:
Vigyázz a mára!

Még egyszer elolvasom a 13. verset: „*Hanem intsétek egymást minden napon, míg tart a ma, hogy egyikőtök se keményíttessék meg a bűnök csalárdsága által.*” Mindennek rendelt ideje van, és ha az ember azt elszalasztja, talán helyrehozhatatlan kára lesz belőle. Az a sorrend: vigyáznunk kell a saját szívünkre, vigyázni kell embertársunkra. A felebarátunk szívére vigyázás mindig a ma feladata. Isten igéje bennünket mindig sürget, „*ma, ha az ő szavát halljátok*” és mindig az ördög az, aki a halasztás evangéliumát hirdeti nekünk, mondván:

holnap is ráérünk arra még! Nem kell azzal nagyon sietni, s ez a meghamisított evangélium sokkal kedvesebb a fülnek, mint az igazi evangélium: „*Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket!*”

Lehetek köztetek is olyanok, akik azt gondolták, minek az a nagy sietség, miért meneküljünk ma, ráérünk még holnap is, és másnap talán már csak azt menthették meg, ami rajtuk volt. Amit a ma feladatául ad Isten, azt kell elvégezni testiekben, lelkiekben, földi munkában, egyházi életünkben. Vigyázz a mára! Gondolj arra, hogy elragadnak a lovak egy kocsit, és száguldanak az úton a járókelők felé, és egy szegény vak ember ott topog az úttest közepén, és ő nem látja, amit te látsz, hogy felé rohannak a megvadult lovak, elég az, ha kiáltod, hogy vigyázz!?! Ha azt gondolod, minek az a sietség, kényelmesen is elérek hozzá és megmondhatom: Bácsika! Menjen félre, mert egy elragadott szekér közeledik, s elgázolja? Így elkésel, s a szegény vak ember porba tiport véres holtteste felett, hiába ütöd fejedet a falba. Miért nem siettem jobban? Vigyázzatok a mára! Amit ma parancsol az Úr, azt ma kell megtenni.

Lehet, hogy neked, aki ezeket az igéket hallod most, már meg is súgta Isten Szentlelke, mit kell ma megtenni, engedelmeskedj, mint aki megtanulta, hogy Istennek azonnal kell engedelmeskedni.

Ennek az igének utolsó üzenete így szól:

Vigyázz Krisztusra! „*Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha ugyanazt az elkezdett bizodalmat mindvégig erősen megtartjuk.*”

Lehet, hogy furcsa ez a megfogalmazás: Vigyázz Krisztusra! Szüksége van Krisztusnak arra, hogy én, az ember, vigyázzak rá? Krisztus vigyáz rám, s nem én őreá! És mégis így igaz, nekünk vigyázni kell Krisztusra, hogy Krisztusnak részesei legyünk, közösségben legyen velem, mert Krisztus elveszíthető. Mégpedig könnyen elveszíthető. Aki mindvégig nem tartja erősen az Istenben elkezdett bizodalmas életét, az elveszítheti Jézus Krisztust, és aki Jézus Krisztust elveszíti, annak minden elveszik. Ragaszkodjatok Jézus Krisztushoz, és kezdjétek újat Jézus Krisztussal, és meg fogjátok látni, milyen nagy dolog Jézus Krisztussal újat kezdeni.

Akkor, amikor a Genezáret tavának partján hajnalban egy rettentő kudarcos éjszaka után Péter üres, piszkos, iszapos hálóval ott ül csónakjában, és morcosan, mérgesen mossa hálóját, odaáll melléje az Úr, és azt mondja Péternek: „*Evezz a mélyre, és vedd ki a te hálodat fogásra.*” Péter a romok és kudarcok felett keserű szájjal felel Jézusnak: „*Uram, egész éjszaka hiába fáradtunk, semmit sem fogtunk.*” De azután így folytatja: „*Mindazáltal a te parancsodra levetem a hálót!*” Az Úr parancsára mert újat kezdeni, és az Úrral kezdett új szebb, csodálatosabb és gyönyörűségesebb, mint a régi volt. Soha még olyan halzsákmányuk nem volt Péteréknek, mint azon a hajnalon.

Valamelyik reggelen a bibliaolvasó útmutatóban Ézs 66. fejezetéből volt a 12. vers a kijelölt ige, amely így szól: „*imé kiterjesztem rá a békességet, mint egy folyóvizet és mint kiáradott patakot*” Isten árvizet ígért az ő népének, de milyen árvizet, a békesség árvizét. Ó, milyen csodálatos a békesség árvize, amelyik jó ellenállhatatlanul, amely megkeres minden zugot, minden bezárt ajtón keresztül folyik, a bezárt ablakon is keresztül tud törni! Békesség! Eláradt békesség! Ezt ígéri az Úr azoknak, akik meg nem keményítik a szívüket! Vigyázzatok rá! Vigyázzatok testvéreitek, atyafitok szívére! Azoknak, akik ma engedelmeskednek az Istennek, szól a békesség árvizének csodálatos ígérete! Nektek is szól, újfalusi gyülekezet, neked is egész árvíz sújtotta Szigetköz: „*reátok terjesztem az én békességemet, mint egy folyót, mint kiáradt patakot!*”

Ámen.

Imádkozzunk!

Ó, Urunk, Istenünk! Oly nagyon nehezen talál a szívünk szavakat, igaz ugyan, hogy a szív teljességéből szól a száj, de mikor nagyon tele van a szív, olyan nehezen tud szólni a száj. Kérünk, taníts meg még romok felett is hálát adni. Hadd köszönjük meg neked mindazt, ami megmaradt. Köszönjük mindenekelőtt a megmaradt templomot, köszönjük a megmaradt házat, ha nem is az enyém, a másé maradt meg. Hadd köszönjük meg neked, Urunk, mindazt az apróbb dolgot, ami megmaradt, egy bútort, egy szakajtóra való ennivalót, egy rend ruhát, hisz mind kegyelem, mind tűzből kiragadott üszök, mind a te drága ajándékod. Hadd köszönjük meg neked, Urunk, hogy az, ami elveszett, eddig is a mienk volt, hadd tudjunk úgy szólni, mint a nagyon meglátogatott, nagyon megszegényített Jób: „*Az Úr adta, az Úr elvette, legyen áldott szent neve érette.*” Hadd köszönjük meg neked, Urunk, hogy eddig mienk volt az összedőlő házunk, hogy eddig nekünk termett az iszapborított föld, hogy eddig nekünk kínálgatta aranylő gyümölcsét a kiszáradt kert, eddig minden a mienk volt, és most jónak láttad visszavenni tőlünk. Köszönjük neked, hogy csak most vetted vissza, hiszen te szabad vagy velünk, ajándékaidat akkor veheted vissza mitőlünk, mikor neked jólesik.

Köszönjük neked Urunk mindazt a szeretetet, amelyik körülvett bennünket ebben a nehéz időben. Áldunk téged azokért, akik holmijainkat megmenteni segítettel. Köszönjük neked azokat, akik otthonukat megnyitották előttünk. Áldunk téged, Urunk minden munkáskéért, amely megmentésünkön dolgozott, és kérünk téged, áldd meg őket, és legyen a mi imádságunk befedező pajzsunk és őrizd meg őket attól a nyomorúságtól, amelybe bennünket jónak láttál beletaszítani.

Köszönjük néked, Urunk, hogy hazajöhettünk. Áldunk téged azokért is, akik még nincsenek itt, de megvannak. Köszönjük neked, hogy a te nevedben szabad újra kezdeni, és teveled szabad új házat építeni, otthont berendezni, rendet teremteni, szántani, vetni, és majd aratni. Köszönjük neked Urunk, hogy a mi szívünkben a bizodalmat eddig megtartottad, kérünk téged, ne engedd, hogy elfelejtsük mindazt, amire te megtanítottál minket. Könyörgünk néked, áldd meg az előttünk lévő időt, és cselekedd meg, hogy mire a tél hidege beköszönt, addigra hadd legyen a falu megint olyan, mint volt, és hadd lássék meg rajtunk, hogy akik az Úrban bíznak, azoknak ereje megújul, és meg nem szégyenülnek.

Hallgasd meg Urunk könyörgésünket, szívünknek hálaadását és könyörgését, téged magasztalunk, és békességedet várjuk, mint kiáradt patakot, mint megdagadt folyóvizet a te örök irgalmad szerint.

Ámen.